1871. III. évfolyam. 78. szám. Csütörtök, április 20.

Előfizetési árak:
Helyben és postán küldve.
Egy évre 10 frt — kr. | ¼ évre 2 frt 50 kr.
Fél évre 5 „ — „ | Egyes szám 10 „
Előfizetési pénz s minden közlemény: Főpiacz. Vecsey-ház földszint a szerkesztőségbe bérmentve küldendők.
Előfizethetni helyben: Telegdi K. Lajos és Csáthy Károly könyvkereskedésében s a szerkesztőségnél. — Egyebütt a postahivatalok utján.

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

Megjelen hetenként ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési dij:
Öthasábos petitsorért 5 kr.
Nagyobb terjedelmü, mint szintén több izbeli hirdetések, alku szerint a legolcsóbb árért.
Bélyegdij: Minden beigtatásért külön 30 kr.
„Nyilt-tér“-en megjelenő közlemény öthasábos sora 15 kr.
Név- vagy bérmentetlenül beküldött kéziratok nem vétetnek tekintetbe. — Ugy szintén kéziratok sem adatnak vissza.

Az orosz törekvések.

⊙.) Két ellenségünk van.

Azt hinné valaki, hogy egyik a német? Nem!

Egyik ellenségünk: a magunk gyávasága, mely önállóságunk, függetlenségünk biztositékait birtokunkból kivétetni engedte mind-e napiglan.

Egy rege azt mondja — és sok igazság van benne—, hogy a rosz szellem, látván, hogy nem bir a magyarral, fő törekvésének tartá, odáig terelni a magyart, hogy ez magát emészsze, vesztegesse, egymás elleni küzdelmekben; és ez neki sikerült is.

Átok fogta meg a magyart, hogy az soha együtt nem tart!

Ha együtt tartott volna Rákóczy alatt, s több más alkalommal: önállósága és függetlensége nem leendett árnyék, mit idegen nemzetek vetnek a magyar haza földére!.

Nem a német tehát a mi ellenségünk, hanem önmagunk...

Értse, a ki gondolkozni tud; olvasson a sorok közt!...

Más térre akarjuk most olvasóink figyelmét irányozni.

Magyarország történetéből tudva van, hogy őseink, midőn Magyarország elfoglalására voltak jövendők, a veres oroszokon keresztül kellett áthatolniok; s ezt csak ugy tehették, hogy azokat kemény megverték.

Azóta az oroszok nagy hatalomra vergődtek.

Több nemzetet meghóditottak.

S a hol ők járnak, ott a szabadság fájára enyészet várakozik....

Az 1849-ik évben visszaadták a kudarczot, mit azelőtt majd 1000 évvel őseinktől szenvedtek.

De ezzel nem elégedtek meg.

Szálka vagyunk szemeikben; gát, mely akadályozza világuralmukat.

Konstántinápoly kulcsa a Dunafejedelemségek birása.

Hogy pedig ezt birni lehessen, arra szükség, hogy annak közelében ne legyen oly akadály, mely a birtoklás elé gátakat vet.

De itt van Magyarország, mely a muszka birodalomnak a Dunáig terjedésében a barbárság diadalmát és Európa, és kivált Magyarország szabadsága megsemmisülését látja.

Itt van Magyarország, mely életösztönénél fogva hivatva érzi magát, gátul szolgálni a muszka terjeszkedésnek...

Ezért határtalan ellensége a magyarnak a muszka; és viszont!

Ez a mi másik félemletes ellenségünk.

A muszka hatalom az egyesült Dunafejedelemségekben általa szitott viszálkodást hasznára akarja forditani.

Rendkivüli hadi készületeinek hire bejárta a világot.

Most 1500 tisztet részéltetett különös kitüntetésekben.

Szinleg bókot hány a török hatalomnak, hogy azt rászedje.

Most, midőn a török kormány azon szerencsétlen gondolatra jött, hogy Romániát megszállja, s az egyesült Dunafejedelemségeket ismét két országgá osszsza, a párisi szerződések ellenére,— a török kormány előtt kinyilatkoztatta, hogy e törekvése ellen nemcsak nem tesz kifogást, sőt azt, ha kell, gyámolitandja.

Miért?

Mert látja, hogy a török saját megromlására müködik.

Lesi a muszka a pillanatot, midőn a török a párisi szerződést, mely Moldvát és Oláhországot egy fejedelemséggé egyesité, maga töri meg.

Ennél pompásabb ürügy alig lehet arra, hogy a muszka is beavatkozzék, és Konstántinápoly felé vivő utját megegyengesse...

Magyarország, ha van még benne egy kis életrevalóság, ezt nem nézheti behunyt szemmel.

Be kell avatkoznia a háboruba, mi európaivá válik, s mely hogy vég eredményeiben hová vezet, a háboru esélyeinél fogva előre senki sem jósolhatja meg.

Koczkán áll Magyarország nemzeti léte.

Ha a muszka lesz ur keleten — mit isten ne adjon! — Magyarország szabadsága végveszélynek lesz kitéve....

Másfelől, nyilt titok, hogy az orosz körökben elvan határozva, hogy 1872-ben — mely Lengyelország felosztásának 100. éve lesz — nem szabad osztrák Lengyelországnak létezni hanem hegyesülni kell a muszka hatalom alatt.

Tehát harcz van kilátásban Ausztria, harcz Magyarország, harcz Európa szabadsága ellen!....

Ha másik ellenségünk, gyávaságunk, is megtartja hatalmát ellenünkben: lehetetlen, hogy kikerüljük nemzeti létünk megsemmisülését!

Itt csak egy mód segithet!

Tudniillik, ha átlátja a nemzet, átlátja a király, hogy Magyarország védereje kifejtésének idejében tért kell engedni!

Ily erélyes gyógyszer még megmentheti nemzetünket.

Ha ily erélyes határozatra nem emelkedünk fel: veszélyesebb ellenség lesz gyávaságunk, mint a muszka hatalom!

Kormányférfiaink emelkedjenek fel tehát amaz elutasithatlan szükség érzetére, hogy a nemzetet meg kell menteni!..

Szabadelvek alkalmazása a belrendezésben; és az igazi nemzeti védelem rendszerének kifejtése: ezek azon nélkülözhetlen kellékek, melyektől nemzeti létünk fentartása függ!...

Különben az orosz törekvések jutnak diadalra.

S e diadal nem lehet más, mint a szabadság tönkretétele: vagy is szolgaságunk!

Isten óvja ettől szép Magyarországot!

= **Ő felsége a király** ma Bécsben átalános kihallgatást adott.

= **Lónyay** közös pénzügyminiszter april 18-án Pestről Bécsbe érkezett.

— **Magyar miniszterelnököm** előterjesztésére Dux Lajos miniszteri fogalmazót a miniszterelnökséghez számfeletti titkárrá kinevezem. Kelt Meránban, 1871. évi apr. hó 11.

Ferencz József, s. k.
Gr. Andrássy Gyula, s. k.

— **Kozma Gyula** min. fogalmazó min. titkárrá neveztetett a honv. ügyérséghez.

= **A képviselőház III. osztálya** tegnapelőtti ülésében a szabad vallásgyakorlat felöl szóló törvényjavaslatot még azért nem vette tárgyalás alá, mert előbb beakarja várni a Ghyczy-féle interpellatióra adandó feleletet s nehány napot akar forditani a törvényjavaslat tanulmányozására.

= **Atzél Péternek** Aradmegye főispánjává kineveztetése május elején fog közzé tétetni. E késedelem oka abban van, hogy Arad városában a kapitányság is megürült, s ennek betöltése sok nehézséggel jár. Ha most a polgármester (Atzél) visszalép, a város vezető nélkül maradna.

— **A buda-pesti ügyvédegylet** emlékiratot intézett a képviselőházhoz a 25-ös bizottságnak a birói szervezet tárgyában kidolgozott munkálatára. Aggodalmait nyilvánitja a bizottsági szervezettel szemben, s nézete szerint a tudomány és gyakorlat mai álláspontjától indokolatlanul eltér és hazai viszonyainkat félreismeri a bizottság, midőn az egyes birói rendszert tulsulyra kivánja emelni a társasbirói rendszer felett. A sürgős és csekély értékü ügyek bizassanak minél több helyütt felállitandó egyesbirákra, szükre szabott hatáskörrel, de viszonyaink és a rendelkezésre álló erők, valamint a kilátásba helyezett szóbeliség és közvetlenség a társasbirósági rendszer tulsulyra emelését igénylik elodázhatlanul.

— **A 25-ös bizottság** ülésében Csengery A. azon inditványnyal lepte meg a bizottságot, hogy ne csináljon uj provisoriumot, ne szaporitsa a törvénykezési költségeket, hanem javasolja meghagyni a mostani szervezetet bizonyos módositásokkal, hogy t. i. legyenek a mostani törvényszékek királyi bíróságokká, emeltessenek a fizetések, a városoktól vétessenek el a törvényszékek stb.

Ennek ellenében Ghyczy Kálmán azt inditványozta, hogy félretétetvén a 25 ös bizottság eddigi megállapodásai, térjen vissza az eredeti miniszteri javaslathoz.

Az igazságügyminiszter ellenben nem kiván kevesebbet, mint azt, hogy megállapitván a törvényszékek helyei, a járásbiróságok megállapitása a miniszterre bizassék. Negyedfél óráig tartott vita után Ghyczy inditványa elesvén, abban történt megállapodás, hogy a bizottság revideálja saját munkálatát, tekintetbe véve hogy a miniszter által korábban előterjesztett s a bizottság által eddig irányadóul elfogadott, az illetőségre vonatkozó pontozatok (járásbiró itél 5000 ft és 60 holdig) többé fenn nem tarthatók, s a székhelyekre nézve a bejött kérvények s megyei felterjesztések figyelembe veendők. A miniszter abbeli inditványa, melyet utóbb Csengery is elfogadott, hogy ő rá bizassék a járasbiróságok meghatározása, Kézsmárky József firmája alatt mint formulázandó inditvány vitattatik meg.

— **A honvédség** keletkezte óta, tehát 1869-től egész 1871. april 15-ig kiképeztetett a fő- és kerületi tanosztályokban, a tiszti, tisztképző s altiszti iskolákban a gyalogságnál: főtiszt 704. hadapród 516, altiszt 5232. Lovasságnál: főtiszt 137, hadapród 87, altiszt 384. Utászatnál: főtiszt 13, altiszt 164, közutász 1967. Szórlövészetnél (A szórlövészeti oktatás most van folyamatban): főtiszt 7, altiszt 21.— Tehát összesen főtiszt 861, hadapród 603, altiszt 5801.

— **Bécs**, april 18. A kereskedelmi miniszter törvényjavaslatot terjesztett elő a reichenberg-friedland-leidenberg-eisenbröde tanterwaldi vasut kiépitése iránt. A pénzügyminiszter törvényjavaslatot terjesztett elő a honvédség számára kellő póthitel, és ez adóknak májusban leendő további beszedése iránt. — Az ujoncz megajánlási bizottmány inditványának tárgyalása folytán Smolka a kisebbség nevében napirendet inditványoz. Kotz Keresztély ellenzi a majoritási inditványt. — Sturm nem osztja Smolka aggodalmait. — Ölz, csupa loyalitásból a napirendre akar térni. A két előadó zárszavai után bizottság határoztatik kiküldetni. Fux a sajtótörvény revisiója iránti inditványt ama törvény gyakran mutatkozó hiányosságával indokolja. Az inditvány 9 tagu bizottmányhoz utasittatott.

= **Grocholszkinak** miniszterré történt kineveztetése még mindig nagyban foglalkoditja a lapokat. Többi közt a „Neue fr. Presse“ irja: „Bár a valószinütlenségek ez országában sok valószinütlenséget megértünk már, mégis sok hirlap megfoghatatlannak találja, hogy Ausztriában egy oly ember neveztetett ki miniszterré, ki Ausztriát perhorrescálja, s azt legfelebb Lengyelország helyreállitásának eszközekint tekinti. E csodálkozás jogosulatlan, mert mi most a „valódi osztrákság“ korát éljük, mely épen ellentéte a régi, örökölt, Ausztrián függő osztrákságnak. Grocholszkiról a „P. Ll.“ számos bécsi hivatalos tudósitója egyhangulag állitja, hogy az uj miniszter a reichsrathban egyenesen a Gallicziával való kiegyezést fogja képviselni.

Igen, ha minden lengyel, szláv, cseh és román — s ez a fődolog, — 8000 ft fizetéssel kineveztetnék miniszterré, akkor a kiegyezés tüstént készen lenne.

— **Ferdinand** volt magyar király tegnap ülé 79. születés napjának ünnepélyét Prágában s a — „Hradzsin“-ról bizonyosan dörögtek lefelé az ágyuk hirdetvén a városnak és vidékének, hogy minden ember születik, még a király is.

— **Belgrád**, april 18. A „Vidovdan“ jelenti: Mihelyt az alkudozások a magyar kormánynyal, a pest-kikindai vasut Belgrádig leendő folytatása iránt, befejeztetnek, — a szerb kormány a vasutépitést egész Morva-völgyig csakhamar megfogja kezdetni.

A püspök-választás.

— A tiszántuli ref egyházkerület mai közgyülésében bontattak fel a superintendensi állomásra az egyházaktól beérkezett szavazatok.

Hajnal Ábel békési esperest, a szavazatok összeszámitására kinevezett küldöttség részéről következőkben jelenté ki az eredményt:

Révész Báliutra az 578 szavazatból esett 472; és igy superintendensül elvalasztatott.

Azonkivül szavazatokat kaptak: K. Tóth Mihály 57., Révész Imre 41., Kiss Áron 4., Hajnal Ábel 1., Nagy István 1., Heisler József 1., Kozma József 1.

Az eredmény nem volt váratlan. Mégis rendkivüli lelkesedést keltett az eredmény kihirdetése.

Dégenfeld Imre gróf főgondnok, Hajnal Abel esperestet és Csanády Sándor segédgondnokot kinevezte, megvinni az ünnepelt férfinak az örömhirt s felhivni őt a megjelenésre. Ki is roppant éljenzések közben megjelenvén, rövid férfias beszédben fejezte ki köszönetét, s igéretét, hogy szilárdul igyekszik megállani a téren mire a közbizalom szólitá. Hangsulyozta beszédében a szabadelvüséget, igazságos eljárást s a ref. vallási, önkormányzatot; — mire lelkes éljenzések következtek. Felesketése holnap fog megtörténni. Most, midőn e sorokat irjuk, zug a Rákóczy-harang: hirdetve az örömhirt a nagy közönségnek. A átalános örömhez, mely a nagy közönséget áthatja, — felesleges volna magyarázatot irni!...

Külföld.

= A franczia polgárháboru szinhelyéről érkező hirek ha a mindkét részről tulzásokat leszámitjuk is, a kormány csapatainak lassu, de biztos előnyomulására engednek következtetni. Ha az „Agence Havas“ azon hire, hogy Becon kastély april 17-én a versaillesi csapatok által elfoglaltatott, valónak bizonyul, akkor Dombrovszky kényszeritve lenne Asniéresben való állását, melyet oly sokáig oly makacsul védelmezett, feladni, s a Szajna jobb partjára Chichy felé vissza vonulni. Becon kastély Asniéres és Courbevoie között mintegy fele utban fekszik, s igen szilárd, s Asniérest és az ott fekvő hidat uraló álláspontot képez. E kastély és birtok a jezsuita rendé s a párisi paterek szokták a nyarat itt tölteni.

Neuellyben a harczot rettenetes elkeseredettséggel folytatják. Párisban az élelmi szerek hiánya kezd érezhető lenni. — Azon hang, melyet a commune kibocsátványaiban és kiáltványaiban használ, azt bizonyitja, hogy még mindig a legvégsőbbre el van határozva.

Azon körsürgönyök — melyeket Thiers a franczia országi praefectek által terjesztet, chaunivismusok által igen rosz benyomást tesznek. —

— **A párisi község** hivatalos lapja következő nyilatkozatot közöl: „Bizonyos lapok hibás jelentéseket hoztak azon lépésekről, melyeket a „Páris jogainak megvédésére alakult köztársasági unioliga“ a végrehajtó bizottságnál tett. A végrehajtó bizottság, azonban csak félhivatalosan, meghallgatta a jelentést, melyet a liga a lapokban is közzétett, anélkül, hogy kötelezte volna magát válaszolni oly kérdésre, melyet hozzá nem lehetett intézni. A liga önszántából fordult a kezdeményezéshez, mely ugy a végrehajtó bizottságtól, mint a községtől távol állt, s távol is kellett állania. Az egybefoglalá Páris óhajait és a versaillesi kormány elé egy ultimatumot terjesztett, a mellett egy falragaszban, melyet az utczaszögleteken még most is olvashatni, kijelenté, hogy „ha a versaillesi kormány ezen jogszerü követelményeket nem hallgatja meg, egész Páris fel fog kelni, hogy azokat megvédje.“ Minthogy a liga által előrelátott eset bekövetkezett, a községnek épen nem kell kérdést támasztania, hanem csak saját önkénytes nyilatkozatainak megfelelőleg egész Párist felszólitania, miszerint védje meg megsértett jogait.“

Páris, ápr. 17., este. A tegnapi községi választások alkalmával a község 13 kerületben vereséget szenvedett; csak 4 kerületben választatott meg nehány jelölt a választók nyolczadrészének szavazása által, a többi kerületekben egy jelölt sem lett megválasztva. Garibaldi Menotti 6046 szavazattal lőn megválasztva. A község egy, hat tagból álló haditörvényszéket állitott fel, az ez által hozandó halálos itéletek megerősités végett — a végrehajtó bizottság elé terjesztendők. — Ma Neuilly és Ternes irányában szakadatlan ágyuzás és puskatüzelés hallatszik, s ugy látszik, hogy Páris felé közeledik. Dombrowszki főhadiszállása még mindig Asnieresben van, ott azonban már csak igen kevés nemzetőr tartózkodik. E pillanatban a foedáltak összes ereje a neuillyi erdőben és hidnál áll, s a hid birtokáért még mindig makacsul harczolnak. A Point du Jour fölött egy ágyunaszád egy versaillesi üteggel harczol, mely Brinborionban állittatott fel. A Naugirard-megye lakói bombázást várnak. — Ugy látszik, hogy a község csakugyan felszólittatott, hogy adja meg magát, s hogy a fenyegetett negyedek lakosai a helyhatóságok tudósitásai folytán elővigyázati intézkedéseket tettek.

Bécs, ápr. 18. A „Tagblatt“-nak egy brüsseli távirata jelenti: A bonapartista párt Franczia országban tetemes előhaladást tett; és semmi kétség sem lenne többé a fölött, hogy Napoleon partra szállást szándékol. A kormány a Brüsselben idöző napoleonisták szemmeltartása iránt rendeletet adott ki.

Berlin, ápr. 18. Tegnap a birodalmi gyülés tiszteletére a városi hatóságok által rendezett ünnepély fényesen sikerült; jelenvolt a császár, a császárné, valamint a miniszterek, a legfőbb államhivatalok, és a birodalmi gyülés tagjai,— minden pártból. A császár és a herczegek a lakomákban is résztvettek. A lengyelek nem jelentek meg.

Berlin, ápr. 18. Az itteni kormánykörökben a versaillesi kormány erélytelenségét— mindinkább kezdik kétségbe vonni. Jól értesült körökből nyert tudomás szerint Bismarck herczeg rövid és tovább nem nyujtandó határidőt szabott, a melynek leforgása után akár akarja a versaillesi kormány akár nem, be fog avatkozni a német hadsereg. Ugy látszik, Bismarck a hadi kárpótlás huzás halasztása miatt aggódik.

Versailles, ápril 18. — A kormány éji ülésében Mac-Mahonnak haditerve ujra megvitattatott és elfogadtatot. Állitólag e hadi tervnek készitésén német tábornokok is közremunkáltak volna.

Páris, ápr. 18. Bellevilleben és Melnilmontatban rendkivüli gyorsasággal emelik a torlaszokat és gátmüveket, miután a parlamenti seregeknek támadását az oldalról várják. Az ágyuzások folyvást tartanak. Dombrowszky tábornok a tarkóján kapott, nem épen jelentéktelen, sebe daczára, ernyedetlen tevékenységet fejt ki. Főhadi szállása Asniéresben van, mely Neuillyval együtt a fölkelők kezében van, mig ellenben Neuillyhidat a parlamenti csapatok védik makacsul, szilárdan urai lévén annak.

Brüssel, ápr. 18. A kormányhoz érkezett hirek szerint a bonapartisták agitatiója nagyon jelentékeny haladást tett. — Kétségtelen, miszerint Napolen legközelebb Franczia országba visszatérni komolyan szándékozik, hogy ott még egyszer megkisérhesse szerencséjét.

UJDONSAGOK.

*** Nyilt számadás a franczia sebesültek részére gyüjtött összegekről. A franczia magyar consulatustól mai napon hozzánk e tárgyban érkezett levél magyarul igy hangzik: „Pest april 18. 1871. Szerkesztő ur! A franczia consulatus átvette azon 627 frt 28 krt, 20 frankot, egy tallért, egy ezüst forintot s egy ezüst huszast, melyek azon becses lapban, melyet ön szerkeszt, gyüjtettek a franczia sebesültek segélyezésére. Engedje meg ön, hogy kifejezzem teljes elismerésemet azon rokonszenvért, a mit önök irányunkban mutattak a mi szerencsétlenségünk közben, — és jutassa tudomására a lelkes adakozóknak, legöszintebb köszönetünket. Fogadja szerkesztő ur megkülönböztetett elismerésem biztositását! A franczia consulatus ügynöksége. — Vicomte de Quine. — A „Debreczen“ t. szerkesztőjének!**

*** Nyilvános nyugta.** Ötszáz azaz 500 forintról o. é. mely összeget T. Komlósy Imre ur mint a helybeli Takarékpénztár igazgatója, ezen nemes intézet adományaképen a „Csokonai“ szoborra kezeimhez lefizetett

Debr. apr. 19. 1871.

Tóth Antal m. k.
a „Csokonai szobor“ pénztárnoka.

*** Nyilvános nyugta.** Épitész Vecsey Imre ur maga részéről 20 a helybeli kőmives társulat részéről 10 forintot o. é. adományozott a „Csokonai“ szoborra.

Debreczen apr. 18. 1871.

Tóth Antal
a „Csokonai“ szobor pénztárnoka.

*** Az északkeleti vasut megnyitásának** határnapját illetőleg, sok oldalról intéztetett kérdés hozánk. Mi illetékes helyen tudakozódtunk, s azon nem örvendetes értesitést nyertük, hogy a megnyitás május hó 1-sö napján csakugyan nem történik meg. A megnyitás határnapja még elhatározva nincs, azonban a vonal és az épületek hivatalosan május hó 20-ka után fognak átvétetni, illetőleg megvizsgáltatni. Igy mégis remélhető, hogy a megnyitás junius hó 1-én végre valahára megtörténik.

*** A ménlótelepre** vonatkozólag a földmivelés- ipar- s kereskedelmi miniszterium a városi hatósághoz küldött leiratában felhivja a város közönségét, hogy a honvédlaktanya helyisége helyett a csődörös epreskertet bocsássa

---

TÁRCZA.

Apácza és kegyenczné.

Regény a bécsi életből.

Irta: **Haffner Károly.**

(Folytatás.)

Erlenstein kilépett a folyosóra, Wenczel és Muki a raktár küszöbén ültek s fecsegtek.

A bankár szóljára intette őket.

„Barátaim,“ mondá, a mint azok szolgálatkészen parancsára állottak, „ismét valami titkot kell rátok bizonom.“

„Nagy megtiszteltetésnek vesszük...“

„Én lopni akarok.“

„Ah!“

„Lopni a magam számára és a ti számotokra.“

„Ez valóban nemeslelkü elhatározás.“

„Én feltétlenül bizhatom bennetek, mert jól tudjátok, hogy egy árulószó, s halálitéleteteknek alá van irva.“

A két tolvaj rettenetes torzpofát vágott.

„De ti okos emberek vagytok, kivált ha hasznotok is van belőle. Igen, én megakarom lopni hitelezőimet, s ti jó részt kaptok a zsákmányból, mert ingyen csak a halál van.“

„Ön parancsoljon, és mi engedelmeskedünk, nagyságos uram.“

„Ti ismeritek nyaralómat.“

„Behunyt szemmel is oda találunk.“

„Holnap este 10 órakor előkeresitek a targoncát, felteszitek ezen két ládát, s a vörös torony kapuhoz viszitek, hol egy bérkocsival várok reátok. aztán kikocsikázunk nyaralómba. A többit majd megtudjátok.“

„Ennyi az egész?“

„Igen. Ha nem Steinban tanultatok volna, azt tanácsolnám, hogy legyetek óvatosak és vigyázók, s ne adjatok valami bolond feleletet, ha valami kiváncsi kérdezősködni találna.“

„Hiszen nagyságod ismer már bennünket.“

„És ti ismertek engem, s tudjátok, hogy szolgálatatokat nagy lelküen jutalmazom, s minden árulón rettenetes boszut tudok venni. Jó éjt, barátaim.“

A két kis tolvaj távozott a nagy tolvajtól, s még azon este megtudták a gyárbeli összeesküdtek, hogy mit szándékozott tenni Erlenstein ur.

„Ha a gazembereknek eszébe jutna, kincsemmel megillanni,“ gondolá Erlenstein, a mint egyedül maradt. „Ah, bah! nem fogom őket messze bocsátani magamtól, s nem leszek oly ostoba, hogy megmutassam nekik, hova ásom el kincsemet.“

Iróasztalához ült, fejét tenyerébe támasztotta, s gondolataiba mélyedt.

A mint ismét feltekintett megremegett, mintha a láz borzongása futott volna rajta végig; mert a lámpa halvány fényénél gonosztette egyik áldozatát a halott halvány Rozáliát pillantotta meg a nyilt ajtóban.

„Te, te itt?“ rebegé rémülten.

„Hogy téged intselek,“ sutogá Rozália.

„Hogy engem intsél?“

„Menekülj szerencsétlen!“

A bankár igyekezett erőt venni magán. Kitől intette őt? Kielől meneküljön? Hiszen ellenségei kiktől félt nem éltek már!

Hohenaura gondolt, de hiszen Hohenau gonosztevő volt, s egyik gonosztevő nem fél a másiktól.

De hirtelen elsápadt, Prellerre gondolt.

Hátha az ügynök vallomásokat tett halála előtt? Hátha megtalálták a titkos irás kulcsát? A törvény az igazság sujtoló keze volt az, a mitől őt az apácza intette.

Ez mozdulatlanul állott előtte, nagy kék szemei meredten nyugodtak rajta, csak viharzó szivének dobbanása árulta el, hogy a szép testben élet van.

A bankár bátorságot szinlett, megkisértette tréfálni, de az a szinész bátorsága, s az elitélt jó kedve volt.

„Te nem játszanád a Cassandrát szép gyermekem,“ mondá, „ha tudnád, hogy senki nem ad hitelt az ő intéseinek, s jóslatainak. Legjobb lett volna, ha magadat óvtad volna a látogatástól, mert habár apáczává lettél is, mégis bájos nő maradtál, s még nem feledtem el, minő édesek csókjaid.“

Rozália a frivol beszédre szánakozó tekintettel felelt.

„És mégis intelek,“ mondá hidegen és nyugodtan.

„És ugyan kitől, kedves apácza?“

„Ne kérdezd, hanem menekülj, menekülj, rejtsd el magadat a föld egyik félreeső zugában. Bár az isten e ótt is ugy elrejtőzhetnél, mint az emberek előtt.“

„És ha nem menekülök?“

„Akkor gondolj végórádra.“

(Folytatása következik.)

rendelkezés alá. Egyébiránt kijelenti, hogy az országos ménlótelepre szükségelt költségek az 1872. évi költségvetésbe mindenesetre fel fognak vétetni.

* **Ivánka Imre, Ribáry miniszteri tanácsos,** s még néhány hivatalos egyén tegnap utaztak keresztül városunkon Nyiregyházára, honnan ma és holnap a nyiregyház-ungvári vasutvonal hivatalos feljárása, s az irány végleges megállapitása fog megtörténni.

* **Nyilt számadás.** A debreczeni felsőbb tanuló ifjusági „é n e k k a r" és „ö n k é p z ő t á r s u l a t" néhány tagja — mint ünnepkövetek — által N.-Károlyban 1871, april 15-én Szombaton a „Szarvas" vendéglő disztermében Csokonai V. Mihály emlékszobra javára rendezett hangversenyből. — Bruttó jövedelem 180 ft 66 kr., melyhez van számitva a J e l i n e k Ignácz ur által felülfizetett 3 ft is; ebből nyomdai költség, gyertya, s terem berendezése, zene s szolgaszemélyzeti költség összesen 80 frt 66 kr, tehát nettó jövedelem a szobor javára **100** forint.

Debreczen, 1871. april 20.

A pénztárnok.

* **Eötvös József** báró családja részére az Ercsi urodalomnak megvétele iránt feliratot intézett Esztergom-megye közönsége az országgyüléshez, s megküldte köriratát hozzánk is hasonló felirat felterjesztése végett. A közgyülés majd határozand e tárgyban. Hanem mint nyilvános közeg képviselői röviden mi is kimondjuk e tárgyban nézetünket. Ha mint irodalmi férfi emlékének méltatásáról van szó Eötvös József bárót illetőleg, nem lehetne senkinek ellenére, ha akár a m. tudós társaság, akár az országgyülés által irodalmi czélokra határozott másféle alap tényleges elismerést tanusitand Eötvös az iró iránt. Hanem az elhunyt mint államférfiu — szerény nézetünk szerint — nem emelkedett azon magaslatra, hogy emléke országos dotatioval tartassék fenn; s ily előzmény, mely Eötvös irányában alkalmaztatnék, oly következményekre vezethetne, melyek az ország pénzügyi helyzetére is hátrányos befolyással lennének. . . . Mig a hazáért elvérzett hősök családaitól elvonatik az országos elismerés, addig a politikai élet küzdelmeiben nagyobbszerü vivmányok létrehozása nélkül kidőlt egyszerü bajnokok irányában országos dotatióknak nem lehet helye!

* **A gabnacsarnok** ügyében e folyó április hó 30-án értekezlet fog tartatni a városháza nagy tanácstermében, mire előre is figyelmeztetjük az illetőket.

* **A lelkészképességi vizsga** eredménye ma délelőtt hirdettetett ki; az első vizsgát tevők közt van öt kitünő, a másodszor vizsgáltak közt négy. S a mi legszebb, a többi is mind kielégitő osztályzatot nyert; **átalában a** most vizsgázottak dicséretet arattak.

* **Már közeledik** — a vásár, a rendőrség is hozzá látott feladatához, s eddig is több gyanus egyént eltolonczoltatott vagy kikisértetett a városból; ma is három jó madarat küldött Szoboszlóra.

* **Szákfy bácsi kára megtérült.** A napokban az öreg ur a kertészeti csarnokban néhány pajkos ismerőse által meglátogattatott, s a midőn a látogatók távoztak, az öreg ur szemlét tartott gyümölcsei és befőttei felett, s rettenetes ijedelemmel vette észre, néhány darab szép almának és egy befőttes üvegnek — olyatén képeni eltünését, hogy az mitsem hajtott a konyhára. Az alapos gyanu alapján a rendőrség egyik tagjával, ki mind vádlónak, mind vádlottaknak jó pajtása a vizsgálatot meginditotta, s a töredelmes vallomást tett bünösök oly kártéritésben marasztaltattak el, s exequáltattak az öreg ur javára, hogy csaknem kedve kerekedett ily módon rendezni végkiárulást, még meglevő gyümölcseiből, befőtteiből.

* **Rendőrségi curiósumok.** Ez ujdonságnak azon czimet is lehetett volna adni: „Kuruzslás főkapitányi engedély mellett," aztán „A személyes hitel, s a főkapitányság," mi azonban a kettőt egy czim alá foglalva bocsátjuk köztudomásra. Mindkét eset ma történt. Egy vak embert vezet be a főkapitányhoz annak neje, s azon kérelmet terjesztik elő, hogy engedtessék meg hivatalos bizonyitványnyal az, miszerint M.-né urhölgy, ki a kuruzslástól legközelebb eltiltatott, a beteg szemét gyógyithassa. Természetes, hogy a rendőrség kuruzslási engedélyek kiállitására nem lévén felhatalmazva, a kérésnek hely nem adatott. A másik eset az, hogy egy uri egyén bizonyitványait bemutatva, arra kérte a rendőrséget, hogy miután neki pénzre van szüksége, s a bankból szeretne pénzt felvenni, adjon neki a kapitányi hivatal a bankhoz egy ajánló bizonyitványt. — Bizony, bizony csak az a csuda hogy esőért, melegért a rendőrséghez nem folyamodnak még.

* **A miniszterium** egy leiratában ujolag szigoruan meghagyta, hogy irott marhautlevelek sehol, semmi körülmények közt érvényesnek ne találtassanak, mert a nyomtatott ilyen utlevelek mellőzése igen sok visszaélésre szolgáltatott alkalmat. A rendőrség kellő szigorral fogja a baromvásárban a rendeletet foganatositani.

* **Egy fiakkerkocsis** ma reggel egész kis utczai harczot inditott egy kofa ellen, s nem mulasztá el oktalan haragját tettekben is nyilvánitni, minélfogva a csendzavarásért s a személyes bántalmazásért bérkocsisi jogától megfosztatott.

* A **9-dik dragonyosezred** ma érkezett meg városunkba, holnap pedig a tizedik uhlánezred jön. — Csak a mieink mégis odamaradnak!

* **A katonai mozgalom** naponként élénkebbé válik; mult szombaton mintegy husz katonai társzekér küldetett el városunkból debreczeni előfogatokkal Sámsom felé. A nyirségbe szállásolt katonák podgyászait vitték.

* **A sajtóhiba igazitás.** Tegnapi számunkban, a váradutczától a vasuti átjáróig vezető ut kiburkoltatásáról szóló ujdonságunkban burkolási költségképen 700 frt áll **7000** forint helyett.

Régészeti ügy.

*** Péchy Jenő régiségtára Nagy Károlyban. Ifju Péchy Jenő megyei jegyző s nagykárolyi lakos igen becses és nagy terjedelmü régiséggyüjteményt bir, melyben sok érdekes ritkaság van. A kiváló szorgalommal összegyüjtött darabok közül ott láttuk Zrinyi Miklós fegyverét e felirattal: „C. Nic: Zrinyi. MDCXX:" Ott van továbbá Rákócy lovagló kantára, mely az ecsedi várból ásatott, ez aranynyal van diszitve, az ecsediek sokáig rejtegették ezt, mig jó áron meg lehetett tőlök szerezni; érdekes a régi kovás fegyver s a tölcsérszáju ostromfegyver a Zrinyikorból. A czeltacsákány hosszukás, keskeny, végén kalapformáju. a szinyérváraljai várból került ki; a régi szerb handzsár elefántcsont fogóval; szinte ritkaság a dupla kovács pisztoly, mely alig két hüvelyknyi hosszu; becses darab egy rézmü (pohár,) ügyes metszvényeivel, valamint egy balta a kőkorszakból. Ezek csak a legnevezetesebbek, de hány darab mükincs van még itt, melyek az ősök történelmének nagyszerü alakjaira és mozzanataira emlékeztetnek?

Nagyszerü Péchynek régi pénzgyüjteménye is. Nem rendelkezünk oly széles térrel e lapok hasábjain, hogy a becses darabokat egyenként ismertessük, és különben is az azok megszemlélésére forditott időnk ez alkalommal nem volt elég arra, hogy behatóbb ismertetést, (melyet megérdemelne,) közölhetnénk azokról. — Elég legyen azért csak egyszerüen felemlitenünk, hogy Péchy pénzgyüjteménye oly becses, mikép annak értéke most is felebb rug 5000 frtnál; van e gyüjteményben Európa minden országából, sőt Amerikából is a történelem legrégibb korszakaitól maig használt arany, ezüst és rézpénzekből, van csaknem minden magyar királytól, s e tekintetben azt igen gazdagnak mondhajuk; gyönyörü darabok vannak ott különösen még az ó és közép korból.

Meg kell még emlitenünk régi becses okmánytárából Róbert Károlynak egy érdekes iratát, melyet a buzgó gyüjtő Szatmármegye Bereg községében egy köznemesnél talált, az eredeti okmány az 1326. évből kelt Szatmártt, „Sz. Mihály nap előtti két hetet megelőző szombaton." Történelmileg ez okmány arról nevezetes, hogy több adat még eddig nem került napfényre arra nézve, hogy Róbert Károly királyunk Szatmár vidékén járt volna. Egyébiránt tárgya ez okmánynak, hogy a király Heym gróf Jaak nevü fiának adja vissza a setétbikki erdőt Krasznamegyében.

Futólag pillanthattuk át csupán e gyüjteményt, és igy részletesebben nem szólhatunk arról. Azonban ez is elég volt ahoz, hogy méltányolni tudjuk a derék ifju fáradozását, áldozat készségét régészetünk ügye iránt. Egy szerencsésebb alkalommal talán többet és kimeritőbben is beszélhetünk e valóban nagy kincstárról.

Bár minél többen akadnának hazánk ifjai közül, kik multunk nagy emlékei iránt buzgó érdekeltséggel viseltetnek.

Csak az alkalmat ragadnák meg némelyek, hogy legalább mások által megmentessenek egyes régészeti darabokat a jövőnek. És mivel az ilyenek igen ritkák sorainkban, Péchy Jenőnek régészetünk érdekében tett fáradozásaiért csak meleg köszönetet szavazhatunk.

Péchy jeles gyüjteményének vázlatos ismertetését nem zárhatnók be csattanósabban, mint azon nyilatkozatával, hogy ha e gyüjtemény még teljesebb leend: akkor azt a d e b r e c z e n i és n e m z e t i m u z e u m közt fogja megosztani, hol bizonyára a legnagyobb örömmel veendik.

Fővárosi értesitő.

** A gr. K a r á c s o n y i házi szinházában közelebb tartott előadás igen fényes eredményü volt. „A kertfal" cz. vigjátékocskában Orczy Felix bárónő és gr. Károlyi Pista kitüntették magukat. — Ez előadáson sokan voltak jelen a főranguak közül, több miniszter is részt vett az est élveiben.

** K l i c s a genialis rajzoló nyilvánosan mutogatja ügyességét a Varietes falai között.

** A z a k a d e m i a nyelvtani osztályába hir szerint Budenz rendes tagul, Szarvas Gábor és Szénási Gábor pedig levelező tagokul fognak megválasztatni.

** „M a g y a r n y e l v a f r a n c z i á k k ö z ö t t." czim alatt irja a „Hon," hogy Fauvin Leo abbé magyar nyelvtanából, melyet francziák számára irt s mult évi májusban 1050 példányban kiadott, eddig már 800 példány kelt el s rövid idön alkalmasint második kiadás lesz szükséges. Az abbénak, ki, mint Pálffy-Károlyi Gerardine grófné gyermekének nevelője, köztünk tanulta meg a magyarnyelvet, köszönettel tartozunk, hogy azt megismertette honfitársaival.

Belföldi hirek.

*** B i h a r m e g y e uj főispánja b. Deőry József kedden délután érkezett meg a megye székhelyére Nagyváradra; fogadtatása ünnepélyes volt, s az indóháznál a nagy számu néptömeg nevében Gozmann János alispán üdvözlé lelkes beszéddel.

*** V á c z o t t mükedvelői előadások tartatnak jótékony czélokra s a sikert a lelkes vácziak folytonosan biztositják.

*** K o l o z s v á r o t t e napokban a 13-ik öngyilkosság történt; egy pénzügyigazgatási titkár tegnap előtt szobájában az ajtó sarkán függve találtatott. Az ok nem tudatik.

Délutáni posta.

— P r á g a, april 19-kén. A cseh lapok Grocholszky kineveztetését szintén kedvezőtlenül itélik meg

— P á r i s, april 18. A korona drágaköveit megtalálták s azok a commune által elkoboztattak. Golumbesnál a felkelők kétségbeesett harczot vivtak Dombrovszky személyes vezénylete alatt. A parlament hadcsapatai a felkelőket átüzték a Szajnán, miközben a Pontonhid letört. Tömérdeken zuhantak le a Szajna vizébe és sokan fultak bele. A felkelők egészen a Maillot-kapuig hátráltak.

— V e r s a i l l e s, epril 19. A Beconnál felállitott ütegek a neyillyi hidat minden támadástól megóvják. A porosz interventióra vonatkozó hirek ma megczáfoltatnak.

— P á r i s, april 18. A fölkelők kényszeritve lettek Neuillytől visszavonulni. A központi bizottmány és a versaillesi kormány közt ujabb alapon ismét folyamatba tétettek a kibékülésre vonatkozó alkudozások.

— **A püspök-választás alkalmából** a ref. főiskola épületén nemzeti lobogó leng. A tanuló ifjuság elhatározá, hogy holnap este az ünnepelt férfiunak fáklyászenét rendez az énekkar közremüködésével.

Olvasóinkhoz!

Táviratainkk lapunk bezártáig nem érkeztek meg. **Szerk.**

Felelős szerk. és kiadótulajdonos: [illegible] KÁROLY.

HIRDETÉSEK.

Csodálatos olcsó!!

Bámulatos olcsó ár!!

Van szerencsém a n. é. közönségnek jelenteni miszerint

asztalos és kárpitos gyári butorraktáramat

jövő évi pünkösdtől kezdve a Széchenyi utczai 1813. számu Mentze féle házból ugyan azon utczába az 1772. szám Berger Henrik ur házába teszem át s hogy az átköltöztetés alkalmáig minden jelenben meglevő butoron egész jutányos áron tul akarok adni.

Nálam a legegyszerübb butoroktól kezdve a legfinomabbikig, mindenféle garniturák, chiffonerek faragványnyal, vagy anélkül, kihuzós asztalok, kanapék, iróasztalok, ottomanok, fautelők, dormeusok a legkitünőbb minőségben s nagy választékban bámulatos olcsó áron kaphatók.

Részletfizetések elfogadtatnak.

Schenk Ede

168 1—5 butorraktár tulajdonos Széchenyi-utcza 1813. sz.

Bámulatos olcsó ár!!

Csodálatos olcsó!!

POLLAK ZSIGMOND

Pestről,

☞ **Utolsó vásárlátogatás.** ☜

Van szerencsém a nagyérdemü közönséggel tudatni, miszerint ez alkalommal, kiválóan jól rendezett raktáromat, **mindennemü különbféle szinü divat. gyapju és franczia ruhaszövetekkel legolcsóbb áron** ajánlhatom; mivel képes vagyok öszszes árumat 20%-al az eredeti gyáráron odaengedi p. o.:

⁴/₄széles gyapju-ruhaszövet különböző szinben		23	krtól	kezdve
Sima mohair		40	„	„
Bordur changé-szövetek		35	„	„
Franczia rojtos ruhák szélsávval		45	„	„
Szines selyemrayé	1 frt.	48	„	„
Szines Fail, legjobb minőségü	2 frt.	40	„	„
Legfinomabb battist		20	„	„
Szélsávos Jaconettek		30	„	„
Legjobb s legujabb toil-perkalin szélsávval		25	„	„
Minden szinü franczia piquet nyári női-öltönyre		38	„	„
Sima, fehér és sárga sálas piquet női ruhák számára		55	„	„
2 rőf széles csipke függönyök rőfe		50-60 kr.	„	

Nyári kendők, cachemir-kendők selyem himzással és francia Longshavlak mindenféle áron.

Fekete atlasz, ezelőtt frt. 2.40, most frt. 1.45,
☞ **Fehér vászon zsebkendők frt. 2.80-tól 3 frt.-ig.** ☜

Rakhely: DEBRECZENBEN,

Vásártér, Bécsi utcza 86. szám alatt.

158 4—6

KUBINYI KÁLMÁN

előbb **Márton László**

norinbergi és diszáru kereskedésébe

Debreczenben

Piacz utcza Kis-templom mellett

következő áruk nagy választékban megérkeztek.

Férfi divatáruk

legujabb nyakkendők, férfi szines és gallérnélküli ingek 2 frtól 10 forintig

Lovagló szerszámok

Egy disznobőr nyereg 12 frtól 60 frtig egy felszerelt nyeregkészlet 25 ftól 100 ig

Utazó készletek

Bőröndök 2 ft. 50—15 frtig; női és férfi vászonnal boritott fördői fakufferek 3 ft. 75 — 25 frtig.
angol por és eső elleni igen czélszerü szagtalan gumi felöltők 12 ftól 18 ftig és számtalan ebez tartozók.

Nap-és esőernyők

minden nemei 1 frtól 18 frtig.

Női ékszerek.

Broges függő, Colier, Medalion, hajtük stb. különösen fekete szinben.

Tajt pipák.

Magyar, török, fedeletlen, kávéházi pakfong és ezüsttel fedelezett dohányzó pipák 50 któl 25 frtig; czigarett és szivarszivók különböző alakban 30 któl 15 fig.
Csibuk szárak, valódi török, Bodeni, meggy és nadból borostyánnal 1ftól 30ftig

Az állandó raktárakba

156 3=

MICSEY és RÁTH uraktól
Pesten.
Szalmakalapjaiknak bizományi raktára nagyban és kicsinyben.

QUENCZER TESTVÉR uraktól
Pesten.
Nemez és selyem nyári kalapjaiknak bizományi raktára kicsinyben.

Szathmáry Testvérek

divat és ruba készitési terme Debreczenben Széchenyi utcza 1766. ik sz.
E jelen idényre ajánljuk a n. é. közönség becses figyelmébe dusan berendezett raktárunkat a legujabb tavaszi és nyári kelmékkel ellátva

divatos szőr ruha kelmék	„	„	„	45 krtól 1 frtig	
Batist Jaconette	„	„	„	25 kr— 50 kr. ig	
Brilliaut Creton és Piquet	„	„	„	45 kr— 1 frtig	
Tavaszi posztó felöltők	„	„	„	4 frt— 12 „	
Selyem és Bársony	„	„	„	12 — 30 „	
Tavaszi Csipke és Creppe kalapok	„	„		4 — 8	és felebb

saját dolgozó termeinkben kitünő szabászunk felügyelete alatt

divatos szőr ruhák készülnek	„	„	15 frtól 30 ig	
selyem „ „	„	„	50 „ 100 „	
„ „ „	„		és felebb	

Napernyők, női és férfi szalmakalapok eredeti gyári áron kaphatók

vidéki megbizások pontosan teljesittetnek

mély tisztelettel

151 4—6 **Szathmáry Testvérek.**

Luczerna és takarmány-répa-(Klumpen) magot ajánl

167 1—3 **Geréby és Hannig.**

Mózes Lajos

M i k l ó s u t c z á n 2079. sz a.

ajánlja minden féle lenkenczében (F i r n e i s s) t ö r ö t t k é s z f e s t é k e i t, melyek mindenfelé igen jó hirnévnek örvendenek, s ezen kivül ajánlja magát mindentéle s z o b a é s a j t ó t e s t é s e kre. Munkája jóságára kezességet vállal, s tudatja egyszersmind, hogy a fa-utánzást (Fladern) a legmeglepőbb hüséggel késziti.

Számos megrendelésért esdve marad tisztelettel a fentebbi. 169 1—3

Hirdetés.

Alól irt az átalában jó hirből ösmert C l a y e t o n és S c h u t l e v o r t h urak gyárából egy a legujabb szerkezetü g ő z mozdonynyal ellátott c s é p l ő g é p e t rendelt, mely most reánk jövő m á j u s v é g é v e l érkezik meg, és miután annak müködése saját földén igen kevés időt vesz igénybe, bátorkodik azt a n. é. gazdálkodó közönség figyelmébe és illetőleg annak vele való s z o l g á l a t á t a l e h e t ő leg j u t á n y o s a b b árér ajánlani.

Ugy szinte h a t d a r a b, h á r o m é v e s S v e i c z i t e h é n y és egy három é v e s e r e d e t i S v e i c z i b i k a alólirotnál eladó. 143 3—5

Bignio János
kereskedő és gazdálkodó
n. h. 1093/4.

Orvosi jelentés.

Van szerencsém a n. é. közönségnek jelenteni, hogy lakásomat **2170 ik szám alatt**

a Teleky utczába a Greff-féle házba tettem át,

s rendelek a házon kivül, valamint a háznál leginkább

női betegségekben

naponkint d. u. 3-tól 4 óráig.

Szegény betegeknek d. u. 2-től 3 óráig minden dij nélkül állok rendelkezésére.

Tisztelettel

Dr. Deutsch Ferencz

64 18—50 gyakorló orvos.

Hirdetés.

Szép leánderek eladók

hatvan utczán 1572. sz. a.